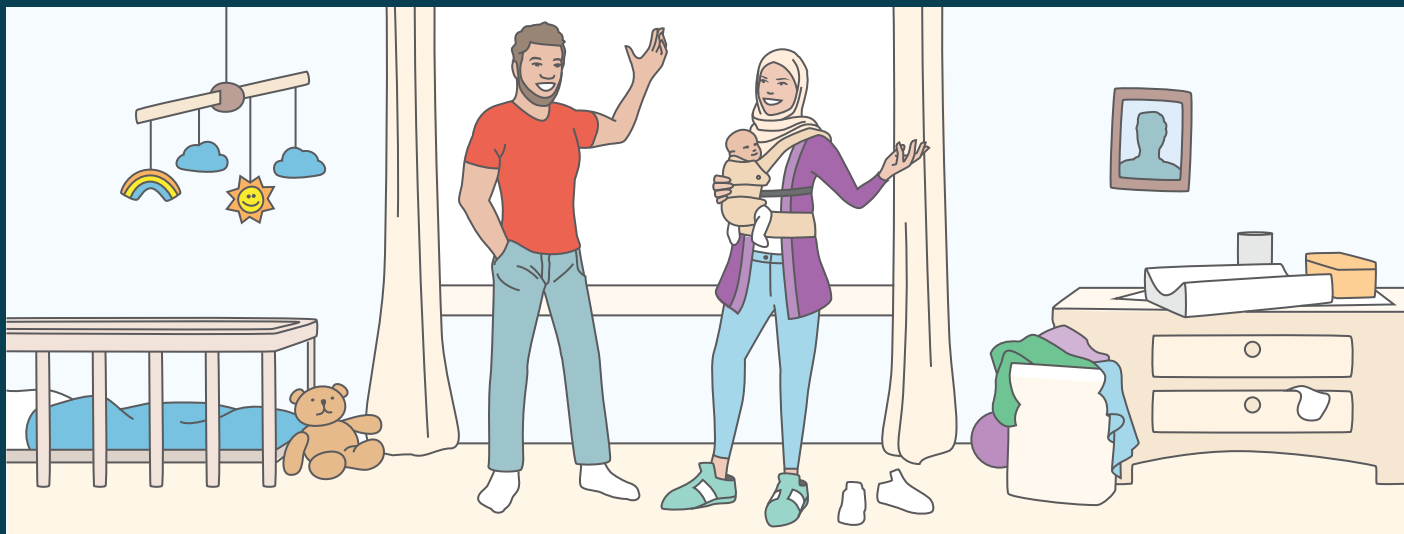

Stap in de schoenen van een ouder

Voor wie?

Wat is het?

Een student interviewt een ouder over zijn/haar beleving van het ouderschap, neemt dit gesprek op, en reflecteert op wat er is gezegd.

Als student ligt je belevingswereld vaak dichter bij die van kinderen dan van ouders.

Dat lijkt misschien ook goed te passen bij het werkveld, want daar is de gevleugelde uitspraak: 'Het belang van het kind staat voorop.' Alsof dit belang *tegenover* het belang van ouders staat. En dat klopt natuurlijk niet.

Want om het goed te laten gaan met een kind, moet het goed gaan met de ouders. En andersom. De behoeftes en uitdagingen van ouders zijn daarom net zo belangrijk als die van het kind.

Om ook de belevingswereld van ouders te begrijpen, moet je ze natuurlijk wel kunnen 'verstaan'. Daarvoor ga je met ze in gesprek.

Wat doet het met je als je 24/7 verantwoordelijk bent voor een ander mens? Hoe verandert het ouderschap de relatie met je partner? En met je vrienden? Wat zijn momenten van intense zorg of angst, en wat zijn bijzondere momenten die je nooit had willen missen?

Wat brengt deze werkvorm jou?

Student

- Als professional werk je straks samen met ouders en opvoeders. Hoe beter jij begrijpt en kunt invoelen wat een ouder beweegt, hoe beter je ouder én kind kunt helpen.
- Clichébeelden over ouderschap worden doorgeprikt of krijgen concreet betekenis. De theorie komt tot leven.

Ouder

- Tijdens het gesprek kun je stilstaan bij hoe je het ouderschap ervaart. Voor zo'n moment krijg je als ouder niet altijd de ruimte.
- Je helpt toekomstige professionals zich te kunnen verplaatsen in ouders, wat van hen betere professionals maakt.

Docent

- Met de eenvoudige instructie kunnen studenten deze werkvorm zelfstandig uitvoeren.
- Studenten vinden de opdracht leuk en betekenisvol. De verhalen van de ouders ontroeren hen.
- Clichébeelden over ouderschap worden doorgeprikt of krijgen concreet betekenis. Studenten verbinden wat ze horen met theorie, waardoor theorie gaat leven.

Stap in de schoenen van een ouder

Wie organiseert het?

Een docent, coach, mentor of leerkracht neemt het initiatief om Stap in de schoenen van een ouder in een cursus in te bedden, bijvoorbeeld als voorwaarde voor deelname aan een toets.

Hoe organiseer je het?

1. Studenten bestuderen theorie over ouderschap, bijvoorbeeld Remmerswaal, P. & De Gouw, A. (2017). *Snap jij die ouders? Basisboek professioneel werken met ouders*. Amsterdam: Uitgeverij SWP. Deze kennis kunnen zij aanvullen met literatuur afkomstig van (online) databanken, betrouwbare websites, zoals van het Nederlands Jeugdinstituut, en bibliotheken.
2. Studenten zoeken via hun stage of hun eigen netwerk contact met een ouder om te interviewen. De ouder heeft één of meerdere kinderen onder de 18 jaar en is niet hun eigen ouder. Studenten vragen schriftelijk toestemming aan de ouder voor het (audio) opnemen van het gesprek en het laten luisteren aan medestudenten en docent.
3. Geïnspireerd door de theorie en hun eigen interesse formuleren studenten vijf vragen voor de ouder over hoe deze het ouderschap ervaart. Studenten geven elkaar feedback op de vragen.
4. Studenten gaan minimaal 20 minuten in gesprek met de ouder en nemen het gesprek op. Zij stellen niet alleen de vooraf bedachte vragen maar proberen actief naar de ouder te luisteren, diens gedachtenspoor te volgen en op die manier te ontdekken hoe deze persoon het ouderschap beleeft.
5. Na afloop van het gesprek kiezen studenten twee geluidsfragmenten uit het interview:
 - a. In fragment 1 zegt de ouder iets over wat de student kan koppelen aan de theorie over ouderschap.
 - b. In fragment 2 zegt de ouder iets wat de student persoonlijk raakt.
6. Studenten laten elkaar de geluidsfragmenten horen en onderbouwen daarbij hun keuze. Dit kan bijvoorbeeld in een groep van acht tot tien studenten, al dan niet onder begeleiding van een docent of coach. Na afloop van het luisteren naar de fragmenten bespreken de studenten vragen zoals: Wat leer je uit deze fragmenten over het ouderschap? Is door het beluisteren van de fragmenten jouw kijk op ouderschap en opvoeden veranderd? Waarom wel/niet? Wat neem jij jezelf voor in je rol als jeugdprofessional?
7. Na afloop geven studenten een terugkoppeling aan de ouder over wat het gesprek hen heeft opgeleverd. De geluidsfragmenten worden daarna gewist.

Stap in de schoenen van een ouder past goed in het begin van een jeugdopleiding. Dezelfde werkvorm kan later opnieuw ingezet worden, maar dan bijvoorbeeld toegespitst op ouders met ervaring in de hulpverlening, zoals ouders van kinderen met een chronische ziekte, beperking, psychiatrische- of gedragsproblematiek. Hoe ervaren zij het ouderschap en, minstens zo belangrijk, hoe ervaren zij de daarbij ontvangen hulp.

Vrij naar: Studiehandleiding Leerdomein ontwikkelen en opvoeden 1, studiejaar 1, Bachelor Voltijd Pedagogiek, Hogeschool Utrecht, 2021.

Credits

Stap in de schoenen van een ouder is een product van het Regionaal Leernetwerk Jeugd Utrecht, in samenwerking met de Kenniswerkplaats Jeugd Utrecht Stad (KJUS) en de Academische Werkplaats RisicoJeugd (AWRJ). Auteurs: Jolien Philipsen (HU) en Lisette van der Poel (HU). Financiering: ZonMw. Vormgeving: Analytic Storytelling. CC BY-NC-ND Hogeschool Utrecht, oktober 2021